

Poortugaals groen in de Europoort

Thod Binder over groene prijzen en toekomstig dak- en gevelgroen

Binder Groenprojecten in Poortugaal (Zuid-Holland) won in september voor de inrichting van het natuurdak en de omgeving van het nieuwe BP-kantoor in Europoort de landelijke Heem Natuurprijs 2011. Het groenbedrijf won daarnaast tijdens GrootGroenPlus zilver bij de Groene Stad Award 2011 voor het project 'De Duinen'. "Uitzonderlijk, in twee weken tijd zijn wij beloond met twee landelijke groenprijzen", zo liet directeur Thod Binder (44 jaar) weten.

Auteur: Ruud Jacobs

Twee groenprojecten van Binder in de prijzen.

Wat is de meerwaarde van deze projecten?

Thod Binder: "Bij beide zit de kracht in de integrale aanpak in het hele proces. In een heel vroegtijdig stadium meepraten over de invulling en daaruit dan de goeie beslissingen kunnen nemen voor een juiste structuur en opbouw. Bij beide projecten is het enerzijds de breedte aan kennis en kunde die je hebt als bedrijf, gecombineerd ook met het relaties kunnen leggen, waardoor je, als je het zelf niet weet die kennis wel in huis haalt. Blijkbaar staan we bekend als het type groenbedrijf met specialisaties in huis waardoor we vroegtijdig combineren en met de architect en ontwikkelaar aan tafel gaan. In het bouwteam komen we dan tot het complete verhaal. Beide projecten zijn natuurlijke projecten. Om ze te laten slagen, ben je bij inheemse begroeiingen afhankelijk van de juiste grondslag, het juiste water en het juiste beheer. Bij het dak van BP hebben we

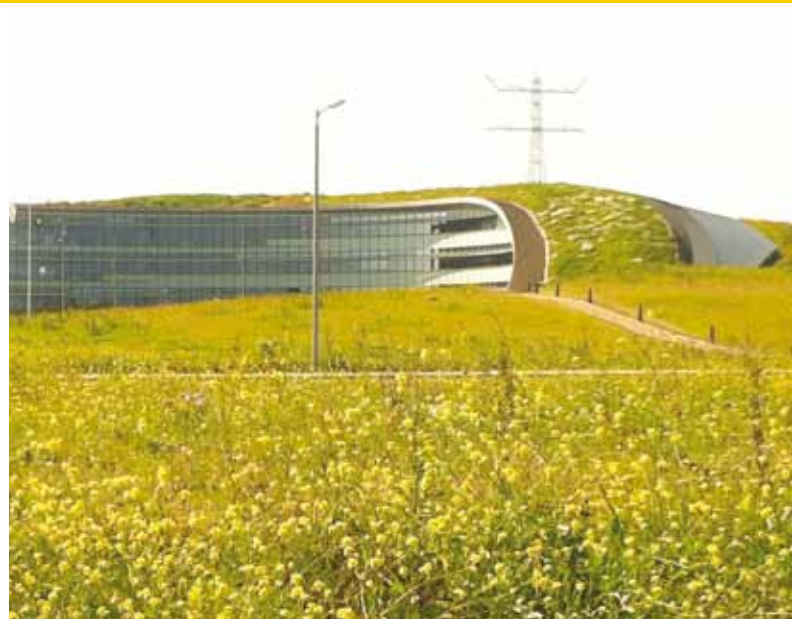
bijvoorbeeld alle grond die ze op ons afstuurden geweigerd. Die voldeed namelijk niet aan de specificatie die wij hadden meegegeven. De aangeleverde grond was te arm. Door een communicatiestoring was de specificatie van die grond nooit bij ons binnengekomen, terwijl het schip met de grond al onderweg was."

Met welke prijs bent u het meest verguld?

"De prijs voor het BP-dak. Dat project doet het goed in de media vanwege de uitstraling, de opdrachtgever en de locatie. Midden tussen de industrie maak je iets natuurlijks. Wat ik mooi vind is dat de prijzen een bepaalde waardering weergeven vanuit het groene bouwen, gecombineerd met natuur. Toch hebben wij op dat gebied ook al wel meer vergelijkbare projecten gedaan. De combinatie van drie specialismen - industrieel groen, daktuinen en natuurlijke kruidenbegroeiing - komt binnen ons bedrijf goed tot uiting. Anderzijds zijn

"De combinatie van drie specialismen - industrieel groen, daktuinen en natuurlijke kruidenbegroeiing - komt binnen ons bedrijf goed tot uiting"

ook onze werkwijze en benadering van het project bijzonder. Onze filosofie is een stukje kwaliteitsdienstverlening in de groene omgeving, waarbij je met elkaar tot een optimaal product komt. Wij proberen zo goed mogelijk binnen het budget de kwaliteit hoog te houden. Vorig jaar bijvoorbeeld hebben we een project aan de hand gehad dat op een dusdanige manier moest worden uitgekleeft, dat we daar van afgestapt zijn. In sommige gevallen moet je die keus

gewoon durven maken. Als je bij het BP-project met verkeerde ingrediënten aan de gang gaat, krijg je niet wat je uiteindelijk voor ogen had. Wij kunnen voor de helft van de kosten een prima gazonnetje aanleggen dat we wekelijks moeten gaan maaien, maar dat moet je in deze specifieke situatie niet willen.”

“Wij zitten daar al 35 jaar op het BP-terrein en op industrieel gebied hebben wij dan ook veel specifieke kennis in huis”

Waarom was het BP-project echt iets voor Binder?

“Met de onderdelen industrieel groen, daktuinen, maar ook de natuurlijke vegetatie die men wilde was dit project ons op het lijf geschreven. Het gebouw is getekend door architectenbureau GROUP A en gebouwd door Cordeel Nederland, echt een industriële bouwer. Wij zitten daar al 35 jaar op het BP-terrein en op industrieel gebied hebben wij dan ook veel specifieke kennis in huis. Wij zijn meegegroeid met het ontstaan van deze hele industriële regio en zijn bij de aanleg van meerdere fabrieken betrokken geweest. Ons bedrijf is afgestemd op alle veiligheidseisen, zoals ISO9002 en VCA** en al onze medewerkers hebben kennis van de specifieke instructies en voorschriften. We weten dus waar ze het over hebben.”

Op het BP-gebouw ligt grond en geen substraat. Waarom is hiervoor gekozen?

“Er is heel bewust voor grond gekozen, omdat je uiteindelijk naar een natuurlijke vegetatie toe wil. Bij BP hebben we een laagdikte van gemiddeld 50 centimeter aangebracht. Met grond heb je dan een prima groebasis. Onder de aangebrachte grond liggen polystyreenblokken van 50 cm tot soms wel 1 meter dik. Al het water wat hierin terechtkomt sijpelt weer snel naar beneden. De vegetatie die hier op komt moet droogteminnend zijn en de beplanting zul je op de natuurlijke duinomstandigheden af moeten stemmen. Op het dak ligt een dikke 2.000 m³ grond, zeg maar zo'n 125 vrachtwagens. Ook het hele omliggende gebied is met een grondlaag afgedekt. Daar zijn nog eens tienduizenden kuubs in gegaan. De grond op het dak is met kraanwerk en tweekuubsbakken aangebracht.”

Wat moet er gebeuren om gebouwen in Nederland nog sneller te vergroenen?

“Wat er naar mijn idee meer zou moeten gebeuren, is nog vroeger en vaker de groene specialist in het bouwproces binnenhalen. Met onze kennis van groen begrijpen wij hoe iets op een bepaalde plek groeit. De bouwer weet dat niet en dat hoeft ook niet, maar als wij samenwerken, dan weet de bouwer wat ik nodig heb en omgekeerd. Zo'n combinatie heeft veel voordelen en levert dus geld op. Lean bouwen, waardoor je zo economisch en goed mogelijk bouwt en bovendien toekomstige faalkosten beperkt. Geïntegreerd in één bouwteam werkt hartstikke goed, dus: 'Begin er zo vroeg mogelijk

aan'. Tegen relatief geringe meerkosten kun je zo een mooi gebouw maken dat veel groen en kwaliteit heeft. Daar ben ik van overtuigd. Elco Brinkman (voorzitter van Bouwend Nederland, red.) had het op GrootGroenPlus ook over de voordelen van deze vroegtijdige inschakeling van de groene specialist in het totale bouwkolomprofiel van architect tot beheerder.”

Moet de groene sector zich dan niet meer richten op de opleidingen van de architecten?

“Vanuit Larenstein zijn ooit deelcursussen en seminars opgestart over ecological engineering. Hierin wordt bekeken waar je bij het gebruik van groen rekening mee moet houden. Kortom: hoe groeit het en hoe zorg je dat het blijft groeien. De seminars zijn met name gericht op groene 'leken': de architecten en de bouwer, de woningbouwcorporatie en ook de gemeentebestuur. Dus er is al wel wat. Een aparte studie dan? Het is de vraag of je dat vanuit de architect of bouwopleiding gezien wel

“Geïntegreerd in één bouwteam werkt hartstikke goed, dus: ‘Begin er zo vroeg mogelijk aan’”

allemaal moet willen. Ik zou zeggen: trek de specialist aan tafel, benoem hem en waardeer hem voor wat hij is en neem dat mee. Groen is toch echt een specialisme. Inmiddels denk ik dat dit ook bij de architecten wel bekend is. Als wij tien jaar geleden twintig aanvragen voor dakgroen kregen, dan zitten we vandaag de dag op 250, ofwel één aanvraag per dag. Alleen bij de bouwer, de adviseur en de bestekschrijver schort het vaak nog aan kennis. Aan de andere kant kun je van een bouwer ook niet verwachten dat hij al die takken van sport tot in detail kent.”

De Nederlandse economie heeft het moeilijk. Hoe is de verwachting voor de groene dakensector?

“Voor dak- en gevelgroen is nog steeds wel geld over, omdat de algemene leef-, woon- en werkomgeving kwaliteit moet uitstralen. We merken wel dat sommige projecten worden opgeschort vanwege de economische omstandigheden. Wat wel doorgaat is vaak gerelateerd aan hoge kwaliteit, met een

goeie uitstraling en ook veel groen. Onze orderportefeuille is op dat gebied goed gevuld. Beter dan een aantal jaren terug. Er worden veel intensieve daktuinen gemaakt, veelal op kantoorcomplexen en projecten met wonen en winkelen. Vanuit de projectontwikkeling en de bouw hoor ik echter wel geluiden dat dit soort projecten als gevolg van de mindere economie spaarzamer worden. Op de korte termijn, zeg maar de komende een à twee jaar, zie ik dat er nog voldoende in de pijplijn zit. Dit zijn projecten die nu als aanvraag binnenkomen en in theorie nog gerealiseerd zouden moeten worden. Ik zeg expres ‘in theorie’, want ook daarbij gebeurt het natuurlijk dat er complete projecten deels of zelfs geheel geschrapt worden.”

Gevelgroen staat nu waar twintig jaar geleden het dakgroen stond. Zijn er nog nieuwe ontwikkelingen te verwachten?

“Het huidige aantal gevelsystemen kristalliseert verder uit, net zoals dat bij daksystemen is gebeurd. Afhankelijk van de vraag pas je een bepaald gevelsysteem toe. Je kunt volstaan met hедера, klimmend tegen de wand, maar je kunt ook bakken tegen de gevel plaatsen of zelfs complete inplantsystemen. Je kunt het zo gek maken als je zelf wilt. Wij kunnen met verschillende systemen aan de slag. Ik redeneer altijd vanuit de klant en het gewenste eindbeeld. Ik kan wel een systeem gaan pushen, maar dat

werkt niet. De bouwsituatie en de mogelijkheden in draagkracht, budget en de wensen van de klant bepalen uiteindelijk wat voor systeem je toepast. Wij gaan in elk geval zelf geen eigen gevelsysteem ontwikkelen. Wij zijn nu eenmaal geen producent en er zijn voldoende systemen op de markt.

Voor zowel dak- als gevelsystemen denk ik dat we op het gebied van waterbeheer, vasthouden, vertragen, zuiveren en rondpompen nog wel wat kunnen verwachten. Dat kan allemaal nog steeds beter. Bij gevelgroensystemen kun je je trouwens wel afvragen in hoeverre het allemaal duurzaam is. Vanuit ecologie en duurzaamheid gezien, vind ik een aantal typen gevelgroen niet écht duurzaam. Je moet immers flinke bouwtechnische toeren uithalen om het kunstmatig groen te maken en te onderhouden.”

Hoe staat het met de particuliere markt voor groene daken en gevels?

“In de particuliere markt zit een stijgende lijn voor groene daken. Dat groen snappen mensen wel, alleen denkt men vaak ‘even een tapijtje uitrollen’. In de praktijk betekent het echter ook een aanpassing van de dakbedekking en dan blijkt het groendak uiteindelijk niet die gesubsidieerde 25 of 30 euro te kosten, maar 100 of 200 euro per vierkante meter. Dan haken particulieren heel snel af.”

Ten slotte uw persoonlijke top-5 van groene dakenprojecten in Nederland?

“In de categorie ‘Kent iedereen’ vind ik het groendak op Schiphol letterlijk een mooie binnenkomer in Nederland. Het BP-project van onszelf vind ik zeker ook in mijn top-5 thuishoren. Wat ik verder een mooi project met gewone grond vind, is het EPO-project van Copijn in Rijswijk. Qua uitstraling in architectuur zeker ook het groendak op de TU Delft. Dat is voor architecten en bouwers erg aansprekend. In Tiel ten slotte is ons eigen project Binnenhoek van 15.000 m2 intensief dak, met daaronder een supermarkt en een parkeergarage een mooi voorbeeld van meervoudig ruimtegebruik.”